

(12) BẢN MÔ TẢ SÁNG CHẾ THUỘC BẰNG ĐỘC QUYỀN SÁNG CHẾ

(19) Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam (VN)
CỤC SỞ HỮU TRÍ TUỆ

(11)

1-0025283

(51)⁸ A61K 36/00; A61Q 5/00

(13) B

(21) 1-2018-00646

(22) 12/02/2018

(45) 25/08/2020 389

(43) 26/04/2018 361A

(73) Công ty cổ phần Sao Thái Dương (VN)

Số nhà 92, phố Vĩnh Hưng, phường Vĩnh Hưng, quận Hoàng Mai, thành phố Hà Nội

(72) Nguyễn Thị Hương Liên (VN).

(74) Công ty TNHH Sở hữu trí tuệ ALNGUYEN (ALNGUYEN IP CO.,LTD.)

(54) VIÊN UỐNG GIÚP MỌC TÓC

(57) Sáng chế đề cập đến viên uống giúp mọc tóc bao gồm: thành phần thứ nhất bao gồm các thành phần dược liệu gồm: thiên hoa phấn, hà thủ ô đỏ, đương quy, nhung hươu, curcuminoit, kwao kua trắng, kê huyết đằng, thực địa, sinh địa, ích mẫu thảo, cát căn, long nhãn; và thành phần thứ hai gồm có tá dược trơn và chất bảo quản. Thành phần thứ nhất còn có thể được bổ sung thành phần chiết xuất dược liệu bao gồm: đan sâm, lá huyết dụ, xuyên khung, bạch thược, cao ban long, sừng tuần lộc, sừng trâu, sừng bò, sừng dê và huyết động vật.

Lĩnh vực kỹ thuật được đề cập

Sáng chế thuộc lĩnh vực thực phẩm chức năng và y học cổ truyền, cụ thể, sáng chế đề cập đến viên uống giúp mọc tóc được điều chế từ những dược liệu chính có nguồn gốc tự nhiên. Ngoài tác dụng giúp mọc tóc, viên uống theo sáng chế còn có tác dụng giúp tăng cường sức khỏe, điều hòa kinh nguyệt, cải thiện ham muốn tình dục.

Tình trạng kỹ thuật của sáng chế

Đã biết, tình trạng tóc rụng sớm, tổn hại tóc, trở nên rất phổ biến ở cả hai giới nam và nữ, không chỉ ở người cao tuổi mà còn cả ở những người đang ở độ tuổi còn trẻ. Tình trạng này không chỉ gây khó chịu mà còn ảnh hưởng lớn đến tính thẩm mỹ, nhất là đối với phụ nữ và người trẻ tuổi. Có nhiều nguyên nhân gây ra các tình trạng này, như do cơ thể trải qua tình trạng quá căng thẳng lâu ngày, do di truyền, thiếu các chất vitamin, khoáng chất và các chất chống oxy hóa, do mất cân bằng nội tiết tố, do sử dụng các loại thuốc trị bệnh, do tuần hoàn máu xấu, chất lượng máu kém hoặc do các bệnh tự miễn.

Trong số các nguyên nhân nêu trên, tuần hoàn máu xấu và chất lượng máu kém là một nguyên nhân quan trọng và cần phải khắc phục nhất, vì ngoài việc gây rụng tóc, tổn hại tóc, nó còn làm cho sức khỏe người bệnh bị suy giảm, làm giảm ham muốn tình dục ở cả hai giới và rối loạn kinh nguyệt ở phụ nữ.

Từ lâu, trong dân gian đã biết cách sử dụng hà thủ ô để điều trị chứng rụng tóc, tóc bạc sớm.

Để chữa trị chứng rối loạn kinh nguyệt, từ lâu, trong dân gian đã biết nhiều bài thuốc hữu hiệu được điều chế từ các loại dược liệu sẵn có như đương quy, ích mẫu thảo, kwao krua trắng, kê huyết đằng, sinh địa.

Để tăng cường tinh hoạt huyết, mạnh gân cốt, cải thiện ham muốn tình dục, trong dân gian cũng đã biết đến công dụng của các loại sừng động vật như sừng tuần lộc, sừng trâu, sừng bò, sừng dê.

Mặc dù trên thị trường đã biết rất nhiều sản phẩm kích thích mọc tóc, nhưng hiệu quả không cao và không có hiệu quả tăng cường sức khỏe. Do đó, vẫn có nhu cầu rất lớn về các loại sản phẩm, không chỉ giúp mọc tóc mà còn có tác dụng điều hòa kinh nguyệt, tăng cường sức khỏe, cải thiện ham muốn tình dục, được làm từ những dược liệu có nguồn gốc động thực vật, mang lại những hiệu quả mong muốn.

Bản chất kỹ thuật của sáng chế

Mục đích của sáng chế là khắc phục những nhược điểm nêu trên. Theo đó, sáng chế đề cập đến viên uống giúp mọc tóc, trong đó viên uống này bao gồm các thành phần sau:

- thành phần thứ nhất bao gồm các chiết xuất từ nhóm dược liệu chính gồm: thiên hoa phấn, hà thủ ô đỏ, đương quy, nhung hươu, curcuminoit, kwao kua trắng, kê huyết đằng, thực địa, sinh địa, ích mẫu thảo, cát căn và long nhãn;

- thành phần thứ hai bao gồm tá dược trơn và chất bảo quản, trong đó thành phần thứ nhất nằm trong khoảng từ 70 đến 99% khối lượng viên uống và bao gồm các chiết xuất với tỷ lệ % khối lượng sau:

Chiết xuất thiên hoa phấn	1-50
Chiết xuất hà thủ ô đỏ	1-20
Chiết xuất đương quy	1-70
Chiết xuất nhung hươu	1-50
Chiết xuất curcuminoit	1-20
Chiết xuất Kwao Kua trắng	1-10
Chiết xuất kê huyết đằng	1-10
Chiết xuất thực địa	1-10
Chiết xuất sinh địa	1-10

Chiết xuất ích mẫu thảo	1-10
Chiết xuất cát căn	1-10
Chiết xuất long nhãn	1-10.

Theo một phương án ưu tiên, trong đó thành phần thứ nhất của viên uống này còn chứa thành phần chiết xuất dược liệu bao gồm: đan sâm, lá huyết dụ, xuyên khung, bạch thược, cao ban long, sừng tuần lộc, sừng trâu, sừng bò, sừng dê và huyết động vật.

Theo một phương án ưu tiên, trong đó thành phần chiết xuất dược liệu này nằm trong khoảng từ 1 đến 50% khối lượng của thành phần thứ nhất có trong viên uống.

Theo một phương án ưu tiên, trong đó thành phần chiết xuất dược liệu này nằm trong khoảng từ 10 đến 20% khối lượng của thành phần thứ nhất có trong viên uống.

Theo một phương án ưu tiên, trong đó thành phần chiết xuất dược liệu bao gồm các thành phần với tỷ lệ % khối lượng sau:

Chiết xuất đan sâm	0,1-20
Chiết xuất lá huyết dụ	0,1-50
Chiết xuất cao ban long	0,1-50
Chiết xuất sừng tuần lộc	0,1-50
Chiết xuất sừng trâu	0,1-70
Chiết xuất sừng bò	0,1-70
Chiết xuất sừng dê	0,1-70
Chiết xuất xuyên khung	0,1-50
Chiết xuất bạch thược	0,1-50
Huyết động vật	0,1-50.

Theo một phương án ưu tiên, trong đó thành phần thứ hai bao gồm các thành phần với tỷ lệ % khối lượng sau:

Aerosil	0,1-1,5
Magie stearat	0,1-1,5
Natri benzoat	0,1-0,5.

Theo một phương án ưu tiên, trong đó chiết xuất hà thủ ô đỏ được chuẩn bị theo quy trình sau:

- chuẩn bị dược liệu bằng cách ngâm rễ hà thủ ô đỏ từ 10 đến 14 giờ, sau đó rửa sạch bằng nước; đổ đen vò rửa cho sạch đất cát; cho dược liệu vào nồi chiết xuất, rải dược liệu xen kẽ, cứ một lượt mỏng hà thủ ô xen kẽ một lượt mỏng đổ đen cho đến hết; cho nước vào ngập bề mặt dược liệu và cao hơn mặt dược liệu khoảng 30cm;

- chiết dược liệu bằng cách đun sôi, duy trì thời gian sôi lăn tăn trong thời gian 18 giờ, bổ sung nước nếu dịch cạn xuống thấp hơn mặt dược liệu;

- thu hồi dịch chiết bằng cách rút dịch chiết, thu hồi hà thủ ô và loại bỏ đổ đen;

- lọc dịch chiết hà thủ ô bằng rây 0,3mm để loại tạp chất, thu hồi dịch hà thủ ô;

- cô dịch hà thủ ô bằng cách chuyển dịch sau lọc vào nồi cô hờ, bổ sung natribenzoat và tiến hành cô cạn dịch đến thể chất đạt yêu cầu dùng để tẩm dược liệu hà thủ ô;

- tẩm dược liệu bằng cách loại bỏ đổ đen bám vào hà thủ ô, thái dược liệu thành những lát mỏng có độ dày từ 3-5mm, trải đều dược liệu đã thái lên khay sấy, tưới đều dịch hà thủ ô lên trên bề mặt của dược liệu đã thái cho đến hết, đảo trộn cho dịch ngấm đều và chuyển sấy khô ở nhiệt độ dưới 90 độ C đến khô, thu dược hà thủ ô đỏ đã chế biến; và

- thu chiết xuất hà thủ ô bằng cách chuyển hà thủ ô đỏ đã chế biến ở trên vào hệ thống chiết cô tuần hoàn chân không với dung môi chiết là nước, dịch chiết được cô đặc và sấy phun để thu được thành phần chiết xuất hà thủ ô đỏ.

Theo một phương án ưu tiên, trong đó chiết xuất đương quy được chuẩn bị theo quy trình sau:

- chuẩn bị dược liệu bằng cách tách riêng rễ và củ đương quy rồi rửa sạch, để khô nước; thái lát với độ dày từ 1 đến 3mm;
- sấy khô củ đương quy đã thái lát và rễ ở nhiệt độ dưới 70⁰C cho đến khi thu được dược liệu khô, giòn;
- sao thơm dược liệu rồi để nguội thu được đương quy chế; và
- chiết đương quy chế bằng etanol 70%, sau đó rút dịch chiết, cất thu hồi etanol; sấy phun dịch chiết còn lại để thu được chiết xuất đương quy.

Viên uống giúp mọc tóc theo sáng chế không chỉ có hiệu quả trong việc kích thích mọc tóc mà còn có tác dụng điều hòa kinh nguyệt, tăng cường sức khỏe, cải thiện ham muốn tình dục, được làm từ những dược liệu có nguồn gốc động thực vật, mang lại những hiệu quả mong muốn.

Mô tả vắn tắt hình vẽ

Hình 1 là biểu đồ thể hiện kết quả đánh giá tác dụng của viên uống giúp mọc tóc theo sáng chế.

Mô tả chi tiết sáng chế

Sau đây, sáng chế sẽ được mô tả chi tiết với những phương án và các ví dụ thực hiện cụ thể. Các phương án và các ví dụ này được đưa ra nhằm mục đích làm rõ bản chất của sáng chế chứ không nhằm mục đích giới hạn phạm vi bảo hộ của sáng chế.

Sáng chế đề cập đến viên uống giúp mọc tóc, trong đó viên uống này bao gồm các thành phần sau:

- thành phần thứ nhất bao gồm các chiết xuất từ nhóm dược liệu chính gồm: thiên hoa phấn, hà thủ ô đỏ, đương quy, nhung hươu, curcuminoid, kwao krua trắng, kê huyết đằng, thực địa, sinh địa, ích mẫu thảo, cát căn và long nhãn;
- thành phần thứ hai bao gồm tá dược trơn và chất bảo quản.

Thành phần chiết xuất thiên hoa phấn thu được bằng cách chiết rế của cây thiên hoa phấn. Cây thiên hoa phấn, có tên khoa học là *Trichosanthes kirilowii*, trong y học dân tộc, rế cây thiên hoa phấn có tác dụng sinh tân, chỉ khát, giáng hỏa, nhuận táo, bài nùng tiêu thũng. Có thể thu được thành phần chiết xuất thiên hoa phấn bằng phương pháp chiết bất kỳ. Tỷ lệ thành phần chiết xuất thiên hoa phấn có trong chế phẩm nằm trong khoảng từ 1 đến 50% khối lượng của chế phẩm.

Thành phần chiết xuất hà thủ ô thu được bằng cách chiết rế cây hà thủ ô đỏ. Cây hà thủ ô đỏ có tên khoa học là *Polygonum multiflorum*, trong y học dân tộc, rế cây hà thủ ô đỏ được biết là có tác dụng bổ huyết giữ tinh, hòa khí huyết, bổ can thận, mạnh gân cốt, nhuận tràng. Tỷ lệ thành phần chiết xuất hà thủ ô đỏ có trong chế phẩm nằm trong khoảng từ 1 đến 20% khối lượng của chế phẩm.

Phương pháp chiết xuất hà thủ ô đỏ có thể là phương pháp chiết bất kỳ, tuy nhiên, theo một phương án ưu tiên của sáng chế, tốt nhất thành phần chiết xuất hà thủ ô đỏ được chuẩn bị theo quy trình sau:

- chuẩn bị dược liệu bằng cách ngâm rế hà thủ ô đỏ từ 10 đến 14 giờ, sau đó rửa sạch bằng nước; đổ đen vò rửa cho sạch đất cát; cho dược liệu vào nồi chiết xuất, rải dược liệu xen kẽ, cứ một lượt mỏng hà thủ ô xen kẽ một lượt mỏng đổ đen cho đến hết; cho nước vào ngập bề mặt dược liệu và cao hơn mặt dược liệu khoảng 30cm;

- chiết dược liệu bằng cách đun sôi, duy trì thời gian sôi lăn tăn trong thời gian 18 giờ, bổ sung nước nếu dịch cạn xuống thấp hơn mặt dược liệu;

- thu hồi dịch chiết bằng cách rút dịch chiết, thu hồi hà thủ ô và loại bỏ đổ đen;

- lọc dịch chiết hà thủ ô bằng rây 0,3mm để loại tạp chất, thu hồi dịch hà thủ ô;

- cô dịch hà thủ ô bằng cách chuyển dịch sau lọc vào nồi cô hờ, bổ sung natribenzoat và tiến hành cô cạn dịch đến thể chất đạt yêu cầu dùng để tẩm dược liệu hà thủ ô;

- tẩm dược liệu bằng cách loại bỏ vỏ đen bám vào hà thủ ô, thái dược liệu thành những lát mỏng có độ dày từ 3-5mm, trải đều dược liệu đã thái lên khay sấy, tưới đều dịch hà thủ ô lên trên bề mặt của dược liệu đã thái cho đến hết, đảo trộn cho dịch ngấm đều và chuyển sấy khô ở nhiệt độ dưới 90°C đến khô, thu dược liệu hà thủ ô đỏ đã chế biến; và

- thu chiết xuất hà thủ ô bằng cách chuyển hà thủ ô đỏ đã chế biến ở trên vào hệ thống chiết cô tuần hoàn chân không với dung môi chiết là nước, dịch chiết được cô đặc và sấy phun để thu được thành phần chiết xuất hà thủ ô đỏ.

Thành phần chiết xuất đương quy thu được bằng cách chiết rễ cây đương quy. Cây đương quy có tên khoa học là *Angelica sinensis*, trong y học dân tộc, rễ cây đương quy được biết là có tác dụng bổ huyết, hoạt huyết, điều huyết, thông kinh, nhuận táo hoạt trường. Tỷ lệ thành phần chiết xuất đương quy có trong chế phẩm nằm trong khoảng từ 1 đến 70% khối lượng của chế phẩm.

Phương pháp chiết xuất đương quy có thể là phương pháp chiết bất kỳ, tuy nhiên, theo một phương án ưu tiên của sáng chế, tốt nhất thành phần chiết xuất đương quy được chuẩn bị theo quy trình sau:

- chuẩn bị dược liệu bằng cách tách riêng rễ và củ đương quy rồi rửa sạch, để khô nước; thái lát với độ dày từ 1 đến 3mm;

- sấy khô củ đương quy đã thái lát và rễ ở nhiệt độ dưới 70°C cho đến khi thu được dược liệu khô, giòn;

- sao thơm dược liệu rồi để nguội thu được đương quy chế; và

- chiết đương quy chế bằng ethanol 70%, sau đó rút dịch chiết, cất thu hồi ethanol; sấy phun dịch chiết còn lại để thu được chiết xuất đương quy.

Thành phần chiết xuất nhung hươu thu được bằng cách nghiền hoặc mài nhung hươu thành bột. Nhung hươu có tên dược liệu là *Cornu cerviparvum*, trong y học dân tộc, nhung hươu có tác dụng sinh tinh, bổ tủy, ích huyết. Tỷ lệ

thành phần chiết Nhung hươu có trong chế phẩm nằm trong khoảng từ 1 đến 50% khối lượng của chế phẩm.

Thành phần chiết xuất curcuminoid có thể mua ngoài thị trường, curcuminoid thường được chiết xuất từ nghệ ở dạng bột. Curcuminoid có tác dụng phá huyết, chỉ huyết, chống oxy hóa, chống viêm. Tỷ lệ thành phần chiết xuất curcuminoid có trong chế phẩm nằm trong khoảng từ 1 đến 20% khối lượng của chế phẩm.

Thành phần chiết xuất kwao kua trắng được chiết xuất từ rễ cây kwao kua trắng. Cây kwao kua trắng có tên khoa học là *Pueraria mirifica*, trong y học dân tộc, rễ cây kwao kua trắng có tác dụng bổ huyết, dưỡng âm, điều kinh, điều hòa nội tiết. Tỷ lệ thành phần chiết xuất kwao kua trắng có trong chế phẩm theo sáng chế nằm trong khoảng từ 1 đến 10% khối lượng của chế phẩm.

Thành phần chiết xuất kê huyết đằng được chiết xuất từ dược liệu kê huyết đằng. Kê huyết đằng là thân dây leo của cây kê huyết đằng có tên khoa học là *Spatholobus suberectus* Dunn, trong y học dân tộc, kê huyết đằng có tác dụng bổ huyết, hành huyết, thông kinh lạc, mạnh gân cốt. Tỷ lệ thành phần chiết xuất kê huyết đằng có trong chế phẩm theo sáng chế nằm trong khoảng từ 1 đến 10% khối lượng của chế phẩm.

Thành phần chiết xuất thực địa được chiết xuất từ dược liệu thực địa. Thực địa là sản phẩm được chế biến từ sinh địa. Sinh địa là sản phẩm đã qua chế biến từ rễ cây sinh địa hoàng. Cây sinh địa hoàng có tên khoa học là *Rhemannia glutinosa* Gaertn, trong y học dân tộc, thực địa có tác dụng bổ can thận, cường thân thể. Tỷ lệ thành phần chiết xuất thực địa có trong chế phẩm theo sáng chế nằm trong khoảng từ 1 đến 10% khối lượng của chế phẩm.

Thành phần chiết xuất sinh địa được chiết xuất từ dược liệu sinh địa. Sinh địa là vị thuốc được chế biến từ rễ cây sinh địa hoàng. Cây sinh địa hoàng có tên khoa học là *Rhemannia glutinosa* Gaertn, trong y học dân tộc, sinh địa có tác

dụng lương huyết, bổ chân âm. Tỷ lệ thành phần chiết xuất sinh địa có trong chế phẩm theo sáng chế nằm trong khoảng từ 1 đến 10% khối lượng của chế phẩm.

Thành phần chiết xuất ích mẫu thảo được chiết xuất từ dược liệu ích mẫu thảo. Ích mẫu thảo là toàn bộ phần trên mặt đất của cây Ích mẫu. Cây ích mẫu có tên khoa học là *Leonurus heterophyllus* Sweet, trong y học dân tộc, ích mẫu thảo có tác dụng sinh tân huyết, hoạt huyết, điều kinh. Tỷ lệ thành phần chiết xuất ích mẫu thảo có trong chế phẩm theo sáng chế nằm trong khoảng từ 1 đến 10% khối lượng của chế phẩm.

Thành phần chiết xuất cát căn được chiết xuất từ dược liệu cát căn. Cát căn là rễ củ đã cạo vỏ phơi khô của cây sắn dây. Cây sắn dây có tên khoa học là *Pueraria thomsoni* Benth, trong y học dân tộc, cát căn có tác dụng giải cơ, thoái nhiệt, sinh tân, chỉ khát. Tỷ lệ thành phần chiết xuất cát căn có trong chế phẩm theo sáng chế nằm trong khoảng từ 1 đến 10% khối lượng của chế phẩm.

Thành phần chiết xuất long nhãn được chiết xuất từ dược liệu long nhãn. Long nhãn là áo hạt qua chế biến của quả cây nhãn. Cây nhãn có tên khoa học là *Dimocarpus longan* Lour, trong y học dân tộc, long nhãn có tác dụng bổ tâm tỳ, dưỡng huyết, an thần. Tỷ lệ thành phần chiết xuất long nhãn có trong chế phẩm theo sáng chế nằm trong khoảng từ 1 đến 10% khối lượng của chế phẩm.

Theo đó, thành phần thứ nhất của viên uống theo sáng chế bao gồm các thành phần với tỷ lệ % khối lượng sau:

Chiết xuất thiên hoa phấn	1-50
Chiết xuất hà thủ ô đỏ	1-20
Chiết xuất đương quy	1-70
Chiết xuất nhung hươu	1-50
Chiết xuất curcuminoit	1-20
Chiết xuất Kwao Krua trắng	1-10
Chiết xuất kê huyết đằng	1-10
Chiết xuất thực địa	1-10

Chiết xuất sinh địa	1-10
Chiết xuất ích mẫu thảo	1-10
Chiết xuất cát căn	1-10
Chiết xuất long nhãn	1-10.

Theo một phương án ưu tiên, trong đó thành phần thứ nhất của viên uống này còn chứa thành phần chiết xuất dược liệu bao gồm: đan sâm, lá huyết dụ, xuyên khung, bạch thược, cao ban long, sừng tuần lộc, sừng trâu, sừng bò, sừng dê và huyết động vật.

Thành phần chiết xuất đan sâm được chiết xuất dược liệu đan sâm. Đan sâm là rễ của cây đan sâm. Cây đan sâm có tên khoa học là *Salvia miltiorrhiza* Bunge, trong y học dân tộc, đan sâm có tác dụng bổ huyết, hoạt huyết, điều huyết. Tỷ lệ thành phần chiết xuất đan sâm có trong chế phẩm theo sáng chế nằm trong khoảng từ 0,1 đến 20% khối lượng thành phần chiết xuất dược liệu trong thành phần thứ nhất của chế phẩm.

Thành phần chiết xuất lá huyết dụ được chiết xuất từ lá cây huyết dụ. Cây huyết dụ có tên khoa học là *Cordyline terminalis* Kunth, trong y học dân tộc, lá cây huyết dụ có tác dụng lương huyết, bổ huyết. Tỷ lệ thành phần chiết xuất lá huyết dụ có trong thành phần chiết xuất dược liệu theo sáng chế nằm trong khoảng từ 0,1 đến 50% khối lượng thành phần chiết xuất dược liệu trong thành phần thứ nhất của chế phẩm.

Thành phần chiết xuất cao ban long được chiết xuất từ gạc nai. Thành phần cao ban long trong dược điển có tên là *Colla Cornus Cervi*, trong y học dân tộc, cao ban long có tác dụng trung, ích khí, cường tinh hoạt huyết, mạnh gân cốt. Tỷ lệ thành phần chiết xuất cao ban long có trong thành phần chiết xuất dược liệu theo sáng chế nằm trong khoảng từ 0,1 đến 50% khối lượng thành phần chiết xuất dược liệu trong thành phần thứ nhất của chế phẩm.

Các thành phần tuần lộc (*Reindeer antler*), sừng trâu (*Water buffalo*), sừng bò (*Bos spp. antler*), và sừng dê (*Goat antler*) đều có tác dụng bổ trung ích khí,

cường tinh hoạt huyết, mạnh gân cốt. Theo thành phần chiết xuất dược liệu, tỷ lệ thành phần chiết xuất sừng tuần lộc có trong chế phẩm theo sáng chế nằm trong khoảng từ 0,1 đến 50% khối lượng, thành phần chiết xuất sừng trâu có trong chế phẩm theo sáng chế nằm trong khoảng từ 0,1 đến 70% khối lượng, chiết xuất sừng bò có trong chế phẩm theo sáng chế nằm trong khoảng từ 0,1 đến 70% khối lượng, chiết xuất sừng dê có trong chế phẩm theo sáng chế nằm trong khoảng từ 0,1 đến 70% khối lượng của thành phần chiết xuất dược liệu trong thành phần thứ nhất của chế phẩm.

Thành phần chiết xuất xuyên khung được chiết từ dược liệu xuyên khung. Xuyên khung là rễ cây xuyên khung. Xuyên khung có tên khoa học là *Ligusticum wallichii*, trong y học dân tộc, xuyên khung có tác dụng bổ trung ích khí, cường tinh hoạt huyết, mạnh gân cốt. Tỷ lệ thành phần xuyên khung có trong chế phẩm theo sáng chế nằm trong khoảng từ 0,1 đến 50% khối lượng thành phần chiết xuất dược liệu trong thành phần thứ nhất của chế phẩm.

Thành phần chiết xuất bạch thược được chiết từ dược liệu bạch thược. Bạch thược là rễ phơi khô của cây bạch thược *Paeonia lactiflora* Pall. Trong y học dân tộc, bạch thược có tác dụng bổ trung ích khí, cường tinh hoạt huyết, mạnh gân cốt. Tỷ lệ thành phần bạch thược có trong chế phẩm theo sáng chế nằm trong khoảng từ 0,1 đến 50% khối lượng thành phần chiết xuất dược liệu trong thành phần thứ nhất của chế phẩm.

Huyết động vật được sử dụng như một thành phần có tác dụng bổ trung ích khí, cường tinh hoạt huyết, mạnh gân cốt. Thành phần huyết động vật được sử dụng có thể thu được từ, ví dụ hươu, khỉ, gà hoặc ngựa.

Theo đó, thành phần chiết xuất dược liệu bao gồm các thành phần với tỷ lệ % khối lượng sau:

Chiết xuất đan sâm	0,1-20
Chiết xuất lá huyết dụ	0,1-50
Chiết xuất cao ban long	0,1-50
Chiết xuất sừng tuần lộc	0,1-50
Chiết xuất sừng trâu	0,1-70
Chiết xuất sừng bò	0,1-70
Chiết xuất sừng dê	0,1-70
Chiết xuất xuyên khung	0,1-50
Chiết xuất bạch thược	0,1-50
Huyết động vật	0,1-50.

Theo một phương án ưu tiên, trong đó thành phần chiết xuất dược liệu này nằm trong khoảng từ 1 đến 50% khối lượng của thành phần thứ nhất có trong viên uống.

Thành phần thứ hai bao gồm tá dược trơn và chất bảo quản với tỷ lệ phối trộn với thành phần thứ nhất. Viên uống theo sáng chế ưu tiên sử dụng tá dược trơn là aerosil và/hoặc magie stearat. Chất bảo quản được ưu tiên sử dụng là natri benzoat. Tốt hơn là thành phần thứ hai này chiếm tỷ lệ từ 0,1 đến 5%, tốt hơn nữa là từ 0,5 đến 4%, tốt nhất là từ 2 đến 3%, theo khối lượng viên uống.

Bất ngờ là với cách phối hợp các thành phần như nêu trên, chế phẩm theo sáng chế cho thấy có hiệu quả hiệp đồng giúp bổ thận, bổ khí huyết là những yếu tố mà những người bị rụng tóc suy tổn, do đó tóc vừa giảm rụng rõ rệt, vừa giúp những sợi tóc mới mọc lên chắc, khoẻ. Hiệp đồng tác dụng bổ thận, bổ khí huyết là những yếu tố mà những người bị rụng tóc suy tổn, do đó tóc vừa giảm rụng rõ rệt, vừa giúp những sợi tóc mới mọc lên chắc, khoẻ. Ngoài ra còn giúp tăng cường sức khoẻ, điều hoà kinh nguyệt, tăng cường chức năng sinh lý ở cả hai giới nam và nữ.

Thành phần thứ hai của viên uống theo sáng chế chứa tá dược tron aerosil và/hoặc magie stearat cùng với chất bảo quản là natri benzoat theo tỷ lệ % khối lượng sau:

Aerosil	0,1-1,5
Magie stearat	0,1-1,5
Natri benzoat	0,1-0,5

Đối với các dạng chiết xuất được sử dụng có thể ở dạng lỏng, dạng bột hay dạng cao mềm tùy vào nhu cầu sản xuất viên uống dạng viên nang cứng, nang mềm, hay viên nén. Đối với các dược liệu là sừng gia súc, cách phổ biến và đơn giản là nghiền thành dạng bột mịn là có thể sử dụng được.

Viên uống giúp mọc tóc theo sáng chế có thể được điều chế ở nhiều dạng như viên nang cứng, viên nang mềm, viên nén, cốm, bột, hỗn dịch, v.v., tùy thuộc vào cách thức sử dụng. Tùy theo dạng viên uống được điều chế mà các chiết xuất tương ứng cũng có thể cần được tạo ra ở dạng chiết xuất dạng lỏng, dạng cao mềm hay dạng bột. Việc điều chế thành các viên uống được thực hiện theo các cách thông thường.

Ví dụ, để sản xuất viên uống là viên nang cứng, tiến hành trộn các dược liệu thành phần (ví dụ: chiết xuất hà thủ ô đỏ, chiết xuất thiên hoa phấn, bột nhung hươu, bột kwao krua trắng, bột curcuminoid, aerosil, magie stearat) theo tỷ lệ đến khi đồng nhất rồi đóng thành viên nang cứng.

Để sản xuất viên nang mềm, các thành phần (ví dụ, các thành phần thứ nhất và phụ giống như trên, nhưng các tá dược được sử dụng là lecitin, sáp ong trắng và dầu đậu nành được trộn đều, nhũ hóa các dược liệu với các tá dược theo tỷ lệ công thức trong máy nhũ hóa, sau đó rây mịn lại dịch qua rây kích thước 0,125mm. Dịch thu được được ủ bảo ôn ở 50⁰C trong khoảng 8 giờ sau đó chuyển sang đóng nang mềm bằng dịch gelatin đã nấu sẵn.

Ví dụ thực hiện sáng chế***Ví dụ 1: Sản xuất viên uống giúp mọc tóc theo sáng chế***

Để sản xuất viên nén kích thích mọc tóc, các thành phần để sản xuất được chuẩn bị như nêu trong bảng sau.

Thành phần định tính		Định lượng (kg)		
		VDĐC1	VDĐC2	VDĐC3
Thành phần thứ nhất	Chiết xuất thiên hoa phấn	50	45	47
	Chiết xuất hà thủ ô đỏ	20	12,5	12
	Chiết xuất đương quy	5	10	8
	Chiết xuất nhung hươu	5	7	5
	Chiết xuất curcuminoid	1,5	1	2
	Chiết xuất Kwao Krua trắng	1	1	1
	Chiết xuất kê huyết đằng	2	1	1,5
	Chiết xuất thực địa	2	5	7
	Chiết xuất sinh địa	2	2	2
	Chiết xuất ích mẫu thảo	2	1	1
	Chiết xuất cát căn	2	1	1
	Chiết xuất long nhãn	1	1	2
	Chiết xuất đan sâm	1	2	3
	Chiết xuất lá huyết dụ	1	1	1
	Chiết xuất cao ban long	1	1	1,5
	Chiết xuất sừng tuần lộc	1	2	1
	Chiết xuất sừng trâu	1	1	0,5
	Chiết xuất sừng bò	0,2	1	0,5
	Chiết xuất sừng dê	0,2	1	1
	Chiết xuất xuyên khung	0,2	1	0,5
	Chiết xuất bạch thược	0,2	1	0,3
	Huyết hươu	0,2	1	0,5
Thành phần thứ hai	Aerosil	0,2	0,2	0,4
	Magie stearat	0,1	0,1	0,1
	Natri benzoat	0,2	0,2	0,2

- Chuẩn bị tá dược dính: Đồng nhất cao mềm hà thủ ô đỏ và cao mềm thiên hoa phấn trong nồi nấu hồ, thu được tá dược dính dùng để pha chế.

- Pha chế: Trộn đều các dược liệu gồm bột đương quy, bột nhung hươu, bột kwao kua trắng trong máy nhào trộn 2 cánh trong 15 phút. Sau đó, thêm từ từ tá dược dính đã chuẩn bị ở trên đến hết và tiếp tục nhào trộn thêm 15 phút đến khi thu được khối ẩm đồng nhất.

- Tạo cốm bằng máy sát cốm qua sàng 0,8mm, sau đó chuyển cốm ướt sang sấy khô ở nhiệt độ dưới 70°C.

- Cốm sau sấy được筛 hạt qua rây 1,0mm sau đó trộn đều với aerosil và magie stearat đến đồng nhất, thu được cốm để dập viên bằng máy dập viên theo kích cỡ viên mong muốn.

Ví dụ 2: Đánh giá tác dụng của viên uống giúp mọc tóc

Để đánh giá tác dụng của viên uống giúp mọc tóc thu được từ Ví dụ 1, tiến hành thử nghiệm trên người tình nguyện tham gia thử nghiệm gồm 60 người khỏe mạnh (30 nam và 30 nữ), tuổi từ 30 tới 67. Tất cả các tình nguyện viên đều gặp một hoặc nhiều các triệu chứng: rụng tóc bất thường, kinh nguyệt không đều (đối với nữ), suy giảm ham muốn sinh lý.

Phương pháp, chỉ tiêu đánh giá:

- Lập hồ sơ biểu mẫu và theo dõi các chỉ tiêu trong 12 tuần sử dụng. Lấy ý kiến phản hồi của người tình nguyện về sản phẩm trên cơ sở quan sát, so sánh với tình trạng trước khi sử dụng.

- Đánh giá các chỉ tiêu: Kích thích mọc tóc, tăng cường sức khỏe, điều hòa kinh nguyệt, tăng cường chức năng sinh lý theo 5 mức độ: Rất tốt, Tốt, Khá, Trung bình và Kém.

- Liều sử dụng: Ngày 4 viên chia 2 lần sáng/tối.

- Xử lý số liệu: Theo thuật toán thống kê y học dùng phép kiểm định T, so sánh từng cặp trước và sau thực nghiệm.

- Mẫu nghiên cứu: Viên nang kích thích mọc tóc theo sáng chế có hàm lượng.

Kết quả đánh giá:

Trong số 60 tình nguyện viên tham gia thử nghiệm, có 48 người đánh giá cao tác dụng kích thích mọc tóc, 12 người đánh giá cao tác dụng điều hòa kinh nguyệt, 60 người tăng cường về sức khỏe và 40 người tăng cường về chức năng sinh lý với tỉ lệ người đánh giá Tốt và Rất tốt lần lượt là: 80%, 83,3%, 86,7% và 80%. Kết quả tổng hợp được thể hiện trên Hình 1.

Phản hồi được ghi nhận tại các thời điểm 4 tuần, 8 tuần và 12 tuần sử dụng, đa số người tình nguyện đều nhận thấy giảm rụng tóc rõ rệt sau 4 tuần sử dụng, tóc mọc lên sau 8-12 tuần sử dụng.

12 đối tượng nữ mà có triệu chứng rối loạn kinh nguyệt (chu kỳ kinh nguyệt thất thường, rong kinh, lượng máu kinh quá nhiều hoặc quá ít, đau bụng kinh, v.v.) được theo dõi tác dụng điều hòa kinh nguyệt sau 3 tháng sử dụng. Các triệu chứng rối loạn giảm sau tháng đầu sử dụng và cải thiện tốt hơn ở tháng thứ 2 và 3. Đặc biệt, tất cả các đối tượng này đều quan sát thấy sự thay đổi rõ rệt về sức khỏe thể lực và sức khỏe sinh lý sau 8 và 12 tuần sử dụng thể hiện ở việc tăng cảm giác thèm ăn, tăng sức chịu đựng thể lực và tăng ham muốn tình dục.

40 người tình nguyện mà có triệu chứng suy giảm ham muốn tình dục được theo dõi sau 3 tháng sử dụng sản phẩm. Đa số phản hồi sản phẩm giúp tăng ham muốn, tăng thời gian quan hệ và giúp đời sống tình dục hài hòa, thỏa mãn hơn.

Tất cả các đối tượng đều được đánh giá về tác dụng cải thiện sức khỏe thể lực sau 3 tháng sử dụng sản phẩm, đa số phản hồi sản phẩm giúp ăn ngon miệng, tăng cảm giác thèm ăn, tăng sức chịu đựng thể lực và sức khỏe tổng thể được cải thiện.

Hiệu quả đạt được của sáng chế

Viên uống giúp mọc tóc theo sáng chế có hiệu quả kích thích mọc tóc thông qua tăng cường sức khỏe của cả nam giới và nữ giới thử nghiệm. Viên uống còn có tác dụng điều hòa kinh nguyệt, tăng cường chức năng sinh lý.

Bằng cách phối chế các thành phần với tỷ lệ hợp lý, chế phẩm theo sáng chế đạt được hiệu quả bất ngờ về tác dụng hiệp đồng bổ thận, bổ khí huyết là những yếu tố mà những người bị rụng tóc suy tôn, do đó tóc vừa giảm rụng rõ rệt, vừa giúp những sợi tóc mới mọc lên chắc, khỏe. Hiệp đồng tác dụng bổ thận, bổ khí huyết là những yếu tố mà những người bị rụng tóc suy tôn, do đó tóc vừa giảm rụng rõ rệt, vừa giúp những sợi tóc mới mọc lên chắc, khỏe. Ngoài ra còn giúp tăng cường sức khỏe, điều hoà kinh nguyệt, tăng cường chức năng sinh lý ở cả hai giới nam và nữ.

YÊU CẦU BẢO HỘ

1. Viên uống giúp mọc tóc, trong đó viên uống này bao gồm các thành phần sau:

- thành phần thứ nhất bao gồm các chiết xuất từ nhóm dược liệu chính gồm: thiên hoa phấn, hà thủ ô đỏ, đương quy, nhung hươu, curcuminoit, kwao kua trắng, kê huyết đằng, thực địa, sinh địa, ích mẫu thảo, cát căn và long nhãn;

- thành phần thứ hai bao gồm tá dược trơn và chất bảo quản, trong đó thành phần thứ nhất nằm trong khoảng từ 70 đến 99% khối lượng viên uống và bao gồm các chiết xuất với tỷ lệ % khối lượng sau:

Chiết xuất thiên hoa phấn	1-50
Chiết xuất hà thủ ô đỏ	1-20
Chiết xuất đương quy	1-70
Chiết xuất nhung hươu	1-50
Chiết xuất curcuminoit	1-20
Chiết xuất Kwao Kua trắng	1-10
Chiết xuất kê huyết đằng	1-10
Chiết xuất thực địa	1-10
Chiết xuất sinh địa	1-10
Chiết xuất ích mẫu thảo	1-10
Chiết xuất cát căn	1-10
Chiết xuất long nhãn	1-10.

2. Viên uống giúp mọc tóc theo điểm 1, trong đó thành phần thứ nhất của viên uống này còn chứa thành phần chiết xuất dược liệu bao gồm: đan sâm, lá huyết dụ, xuyên khung, bạch thược, cao ban long, sừng tuần lộc, sừng trâu, sừng bò, sừng dê và huyết động vật.

3. Viên uống giúp mọc tóc theo điểm 2, trong đó thành phần chiết xuất dược liệu này nằm trong khoảng từ 1 đến 50% khối lượng của thành phần thứ nhất có trong viên uống.

4. Viên uống giúp mọc tóc theo điểm 3, trong đó thành phần chiết xuất dược liệu này nằm trong khoảng từ 10 đến 20% khối lượng của thành phần thứ nhất có trong viên uống.

5. Viên uống giúp mọc tóc theo điểm 3 hoặc 4, trong đó thành phần chiết xuất được liệu bao gồm các thành phần với tỷ lệ % khối lượng sau:

Chiết xuất đan sâm	0,1-20
Chiết xuất lá huyết dụ	0,1-50
Chiết xuất cao ban long	0,1-50
Chiết xuất sừng tuần lộc	0,1-50
Chiết xuất sừng trâu	0,1-70
Chiết xuất sừng bò	0,1-70
Chiết xuất sừng dê	0,1-70
Chiết xuất xuyên khung	0,1-50
Chiết xuất bạch thược	0,1-50
Huyết động vật	0,1-50.

6. Viên uống giúp mọc tóc theo điểm 1, trong đó thành phần thứ hai bao gồm các thành phần với tỷ lệ % khối lượng sau:

Aerosil	0,1-1,5
Magie stearat	0,1-1,5
Natri benzoat	0,1-0,5.

7. Viên uống giúp mọc tóc theo điểm 1, trong đó chiết xuất hà thủ ô đỏ được chuẩn bị theo quy trình sau:

- chuẩn bị được liệu bằng cách ngâm rễ hà thủ ô đỏ từ 10 đến 14 giờ, sau đó rửa sạch bằng nước; đổ đen vò rửa cho sạch đất cát; cho được liệu vào nồi chiết xuất, rải được liệu xen kẽ, cứ một lượt mỏng hà thủ ô xen kẽ một lượt mỏng đổ đen cho đến hết; cho nước vào ngập bề mặt được liệu và cao hơn mặt được liệu khoảng 30cm;

- chiết được liệu bằng cách đun sôi, duy trì thời gian sôi lăn tăn trong thời gian 18 giờ, bổ sung nước nếu dịch cạn xuống thấp hơn mặt được liệu;

- thu hồi dịch chiết bằng cách rút dịch chiết, thu hồi hà thủ ô và loại bỏ đổ đen;

- lọc dịch chiết hà thủ ô bằng rây 0,3mm để loại tạp chất, thu hồi dịch hà thủ ô;

- cô dịch hà thủ ô bằng cách chuyển dịch sau lọc vào nồi cô hờ, bổ sung natribenzoat và tiến hành cô cạn dịch đến thể chất đạt yêu cầu dùng để tẩm dược liệu hà thủ ô;

- tẩm dược liệu bằng cách loại bỏ vỏ đen bám vào hà thủ ô, thái dược liệu thành những lát mỏng có độ dày từ 3-5mm, trải đều dược liệu đã thái lên khay sấy, tưới đều dịch hà thủ ô lên trên bề mặt của dược liệu đã thái cho đến hết, đảo trộn cho dịch ngấm đều và chuyển sấy khô ở nhiệt độ dưới 90 độ C đến khô, thu dược hà thủ ô đỏ đã chế biến; và

- thu chiết xuất hà thủ ô bằng cách chuyển hà thủ ô đỏ đã chế biến ở trên vào hệ thống chiết cô tuần hoàn chân không với dung môi chiết là nước, dịch chiết được cô đặc và sấy phun để thu được thành phần chiết xuất hà thủ ô đỏ.

8. Viên uống mọc tóc theo điểm 1, trong đó chiết xuất đương quy được chuẩn bị theo quy trình sau:

- chuẩn bị dược liệu bằng cách tách riêng rễ và củ đương quy rồi rửa sạch, để khô nước; thái lát với độ dày từ 1 đến 3mm;

- sấy khô củ đương quy đã thái lát và rễ ở nhiệt độ dưới 70⁰C cho đến khi thu được dược liệu khô, giòn;

- sao thơm dược liệu rồi để nguội thu được đương quy chế; và

- chiết đương quy chế bằng etanol 70%, sau đó rút dịch chiết, cất thu hồi etanol; sấy phun dịch chiết còn lại để thu được chiết xuất đương quy.

HÌNH 1

